

Missivbrev

Länsgemensam riktlinje patientsäkerhet

Denna skrivelse är partsgemensamt framtagen, och syftar till att presentera det slutliga förslagen på Länsgemensam riktlinje Patientsäkerhet. Slutförslaget ställs till samtliga 50 parter, Västra Götalandsregionen och de 49 kommunerna i Västra Götaland, för ställningstagande och beslut.

Skrivelsen återger den sammanfattning som framställts för politiskt samrådsorgan, SRO. På hemsidan för vårdsamverkan finns den mer fördjupade information som SRO också fick inför sitt ställningstagande den 1 september 2026.

Nedan återges villkor för riktlinjens ikraftträdande, giltighet samt fortsatt beslutsgång

SRO har den 1 september 2026 ställt sig bakom slutförslag till Länsgemensam riktlinje Patientsäkerhet, och rekommenderar samtliga Parter att var för sig besluta om att anta denna att gälla från och med den 1 juli 2027.

Inledning

Föreliggande slutförslag har bearbetats utifrån inkomna remissvar.

Slutversionen ligger inom ramen för remissförslagets intentioner. Förändringarna innebär främst förtydliganden, strukturförbättringar samt förstärkningar av riskhantering, uppföljning och samverkan. Dokumentets grundläggande inriktning och ansvarsfördelning är oförändrade.

De grundläggande utgångspunkterna finns kvar:

- syfte med ett gemensamt patientsäkerhetsarbete mellan kommunerna och VGR
- fokus på vårdgivarnas ansvar
- betoning på risker, avvikelser, lärande och uppföljning
- definitioner och begrepp i huvudsak
- hantering av avvikelser mellan vårdgivare.

Sammanfattning av ärendet

SRO föreslås ställa sig bakom slutförslag till *Länsgemensam riktlinje Patientsäkerhet* och rekommendera Västra Götalandsregionen och de 49

kommunerna i Västra Götaland att var för sig besluta om att anta riktlinjen att gälla från och med den 1 juli 2027.

Riktlinjen har tagits fram i partssamverkan mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland, som ett tilläggsuppdrag till arbetet med nytt hälso- och sjukvårdsavtal. Arbetet har bedrivits av en partsgemensam arbetsgrupp, under ledning av processledare från respektive huvudmannasida och med förankring i gemensam styrgrupp för hälso- och sjukvårdsavtalet.

Relation till hälso- och sjukvårdsavtalet

Riktlinjen är underordnad det hälso- och sjukvårdsavtal som träder i kraft den 1 januari 2027. Riktlinjen konkretiserar hur det gemensamma patientsäkerhetsarbetet mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna ska bedrivas, följas upp och utvecklas.

Process och bakgrund

I arbetet med nytt hälso- och sjukvårdsavtal identifierades behov av ett fördjupat partsgemensamt arbete inom patientsäkerhet. SRO ställde sig den 30 januari 2025 bakom ett tilläggsuppdrag om fortsatt utvecklingsarbete inom området. Arbetet har därefter lett fram till slutförslag Läns gemensam riktlinje Patientsäkerhet.

Riktlinjens syfte och fokus

Riktlinjen ska bidra till en sammanhållen, säker och personcentrerad vård för invånarna i Västra Götaland. Den tydliggör ansvar, arbetssätt och uppföljning i det gemensamma patientsäkerhetsarbetet, med särskilt fokus på risker som kan uppstå i övergångar mellan huvudmän, vårdgivare och verksamheter.

Remisspunkter och förändringar

Förslaget har varit på remiss till Västra Götalandsregionen och de 49 kommunerna i Västra Götaland. Remissutfallet visar ett brett stöd för behovet av en läns gemensam riktlinje för patientsäkerhet. Samtidigt har flera remissinstanser efterfrågat förtydliganden av ansvar, tillämpningsområde, uppföljning och samverkansformer

Viktiga förändringar efter remissbearbetning

Efter remissbearbetningen har riktlinjen utvecklats och förtydligats samt kompletterats med beskrivning av tillämpningsområden och riktlinjens giltighet. Bearbetningen har i huvudsak förtydligat och stärkt riktlinjens innehåll, utan att förändra dess grundläggande inriktning.

Efter genomförd remiss har riktlinjen utvecklats genom att:

- Tydliggöra ansvarsfördelningen mellan Parterna och dess vårdgivare

- Stärka beskrivningen av det gemensamma patientsäkerhetsarbetet utifrån nationell vision och gällande lagstiftning
- Riskbedömning och riskanalys har fått en mer framträdande plats, både på organisationsnivå och individnivå.
- Förtydliga hur risker för patientsäkerheten ska identifieras, bedömas och hanteras både gemensamt och inom respektive vårdgivares verksamhet
- Förtydliga avsnitten om systematiskt och förebyggande patientsäkerhetsarbete på organisations- och individnivå
- Tydliggöra vårdgivarnas gemensamma ansvar vid avvikelser mellan vårdgivare, inklusive utredning, analys, bedöma åtgärder samt uppföljning och gemensamt lärande
- tydliggöra uppföljningen från ett fokus på enbart avvikelser till ett bredare perspektiv på patientsäkerhet, risker och gemensamma förbättringsåtgärder.

Avvikelser mellan vårdgivare

En avvikelse mellan vårdgivare är en händelse som involverar fler än en vårdgivare, eller vårdgivare och annan verksamhet såsom socialtjänst.

Riktlinjen tydliggör vårdgivarnas ansvar vid avvikelser som involverar fler än en vårdgivare, eller vårdgivare och annan verksamhet såsom socialtjänst. Begreppet *avvikelser mellan vårdgivare* ersätter tidigare begrepp *avvikelser i samverkan*. Syftet är att tydliggöra ansvar, utredning, analys och bedömning av åtgärder samt uppföljning och lärande mellan berörda vårdgivare.

Riktlinjens giltighet och fortsatt beslutsgång:

Riktlinjen föreslås gälla från och med den 1 juli 2027. Samtliga parter behöver var för sig besluta om slutförslaget. Riktlinjen är kopplad till hälso- och sjukvårdsavtalet och behöver hanteras i relation till avtalets giltighet och eventuella framtida översyn.

Riktlinjens ikraftträdande och fortsatta giltighet

Riktlinjen gäller under förutsättning att den godkänns av respektive Parts högsta beslutande instans, genom beslut som vunnit laga kraft.

Riktlinjen är underställd Hälso- och sjukvårdsavtalet från och med 2027-01-01, och förutsätter att detta gäller. Riktlinjen gäller under perioden 2027-07-01 – 2030-12-31. Senast arton (18) månader innan giltighetstiden löper ut har Parterna möjlighet att säga upp riktlinjen. Om ingen Part skriftligen sagt upp riktlinjen förlängs den med tre år i taget med arton (18) månaders uppsägningstid.

Vid uppsägning av riktlinjen upphör den att gälla när aktuell giltighetstid löper ut. Det räcker att en Part säger upp riktlinjen för att den ska upphöra att gälla för samtliga Parter enligt ovan. En uppsägning av denna riktlinje påverkar inte Avtalet eller tillhörande överenskommelser.

Vid väsentliga förändringar av förutsättningarna för riktlinjen kan initiativ till en översyn tas av läns gemensamt, politiskt forum.

Fortsatt beslutsgång

Samtliga Parter behöver var för sig ta ställning till föreslagen Läns gemensam riktlinje Patientsäkerhet, med giltighetstid från och med den 1 juli 2027.

Varje Part för sig ska fatta beslut före utgången av juni 2027. När beslut har fattats av respektive Part skickas information om detta till både VGR och VästKom, enligt nedan. Diarienummer ska anges.

VGR, diarienummer SSN 2026-00350

regionstyrelsen@vgregion.se

VästKom, diarienummer 2026_029

info@vastkom.se

Helen Eliasson

Ordförande SRO

Marina Johansson

Vice ordförande SRO